

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
Department of Medical Sciences

ผลการดำเนินงานการทดสอบความชำนาญ ทางห้องปฏิบัติการด้านยาเสพติดให้โทษในของกลาง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 - 2565

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
Department of Medical Sciences

ผลการดำเนินงานการทดสอบความชำนาญ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

ห้องปฏิบัติการสมาชิกสมัครเข้าร่วมแผนการทดสอบ จำนวน 25 แห่ง
ส่งรายงานผลครบทั้ง 25 แห่ง
คณะผู้ดำเนินแผนส่งตัวอย่างทดสอบ จำนวน 3 ตัวอย่าง

PT sample	ลักษณะตัวอย่าง	สารเป้าหมาย
S-I01	ผงสีขาว	Caffeine
S-I02	ผงสีน้ำตาล	กัญชา
S-I03	ผงสีส้ม	Methamphetamine HCl

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
Department of Medical Sciences

การบริหารจัดการตัวอย่างทดสอบ

การทดสอบความเป็นเนื้อเดียวกัน

ด้านคุณภาพ

เปรียบเทียบกับสารมาตรฐานยาเสพติดอ้างอิง ได้ผลการทดสอบ
ตรวจพบสารเป้าหมายถูกต้องตรงตามชนิดสารเป้าหมายทุกตัวอย่าง

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
Department of Medical Sciences

ค้ำานปริมาณ

★ ทดสอบความเบี่ยงเบนภายในตัวอย่าง (within sample variation)

โดยใช้สถิติ Cochran's test

★ ทดสอบความเบี่ยงเบนระหว่างตัวอย่าง (between sample variation)

ค้ำานวณค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระหว่างตัวอย่าง (between-sample standard deviation; S_S)

★ ทดสอบความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการทดสอบความชำนาญ

ค้ำานวณค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการทดสอบความชำนาญ (σ_{pt})

โดยใช้ Horwitz model

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
Department of Medical Sciences

เปรียบเทียบค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระหว่างตัวอย่าง (between-sample standard deviation; S_S) กับค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการทดสอบความชำนาญ (standard deviation for proficiency assessment; σ_{pt}) ถ้า S_S ไม่เกิน 0.3 เท่าของ σ_{pt} แสดงว่า ตัวอย่างทดสอบความชำนาญ (PT sample) **มีความเป็นเนื้อเดียวกัน**

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
Department of Medical Sciences

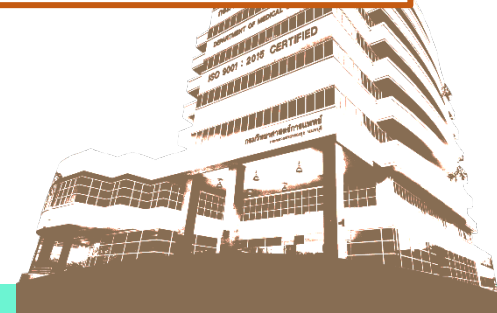
การทดสอบความคงสภาพ

การทดสอบความคงสภาพในการเก็บรักษา

ทำการทดสอบตัวอย่างละ 2 ครั้ง ที่ 30 วันและ 60 วัน โดยครอบคลุม
กำหนดเวลาในการส่งผลการทดสอบของห้องปฏิบัติการสมาชิก

ด้านคุณภาพ

เปรียบเทียบกับสารมาตรฐานยาเสพติดอ้างอิง ได้ผลการทดสอบตรวจพบ
สารเป้าหมายถูกต้องตรงตามชนิดสารเป้าหมายทุกตัวอย่าง

ด้านปริมาณ

เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยจากผลการทดสอบความเป็นเนื้อเดียวกัน ($\bar{y}_1$) กับ ค่าเฉลี่ยจากผลการทดสอบความคงสภาพในการเก็บรักษา ($\bar{y}_2$) โดยค่าความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยทั้งสอง จะต้องไม่เกิน 0.3 เท่าของค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการทดสอบความชำนาญ (σ_{pt}) จึงจะถือว่า ตัวอย่างทดสอบความชำนาญ**มีความคงสภาพในการเก็บรักษา**

$$|\bar{y}_1 - \bar{y}_2| \leq 0.3\sigma_{pt}$$

โดย $\bar{y}_1$ = ค่าเฉลี่ยจากผลการทดสอบความเป็นเนื้อเดียวกัน
 $\bar{y}_2$ = ค่าเฉลี่ยจากผลการทดสอบความคงสภาพในการเก็บรักษา
 σ_{pt} = ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการทดสอบความชำนาญ

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
Department of Medical Sciences

การทดสอบความคงสภาพในการขนส่ง

ดำเนินการหลังจากที่ได้รับตัวอย่างส่งกลับจากห้องปฏิบัติการสมาชิก
ทั้ง 2 แห่ง ในภาคใต้และภาคเหนือ

ด้านคุณภาพ

เปรียบเทียบกับสารมาตรฐานยาเสพติดอ้างอิง ได้ผลการทดสอบ
ตรวจพบสารเป้าหมายถูกต้องตรงตามชนิดสารเป้าหมายทุกตัวอย่าง

ค่านปริมาณ

เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยจากผลการทดสอบความเป็นเนื้อเดียวกัน ($\bar{y}_1$) กับ ค่าเฉลี่ยจากผลการทดสอบความคงสภาพในการขนส่ง ($\bar{y}_2$) โดยค่าความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยทั้งสอง จะต้องไม่เกิน 0.3 เท่าของค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการทดสอบความชำนาญ (σ_{pt}) จึงจะถือว่า ตัวอย่างทดสอบความชำนาญ**มีความคงสภาพในการขนส่ง**

$$|\bar{y}_1 - \bar{y}_2| \leq 0.3\sigma_{pt}$$

โดย $\bar{y}_1$ = ค่าเฉลี่ยจากผลการทดสอบความเป็นเนื้อเดียวกัน
 $\bar{y}_2$ = ค่าเฉลี่ยจากผลการทดสอบความคงสภาพในการขนส่ง
 σ_{pt} = ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการทดสอบความชำนาญ

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
Department of Medical Sciences

การประเมินผลการทดสอบจากห้องปฏิบัติการสมาชิก

ด้านคุณภาพ

ห้องปฏิบัติการสมาชิก จะได้รับผลการประเมินถูกต้อง เมื่อรายงานผลการทดสอบถูกต้องตรงตามชนิดสารเป้าหมาย โดยรายงานข้อสารที่ตรวจพบในรูปแบบอนุมูล (เกลือ) ของสาร (ถ้ามี) และได้รับผลการประเมินไม่ถูกต้อง เมื่อรายงานผลการทดสอบไม่ถูกต้องตามชนิดสารเป้าหมาย และไม่รายงานข้อสารที่ตรวจพบในรูปแบบอนุมูล (เกลือ) ของสาร (ถ้ามี)

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
Department of Medical Sciences

ด้านปริมาณ

ห้องปฏิบัติการสมาชิก จะได้รับผลการประเมินถูกต้อง เมื่อรายงานปริมาณสารที่ตรวจพบเป็นร้อยละในรูปอนุมูล (เกลือ) ของสาร (ถ้ามี) และได้รับผลการประเมินไม่ถูกต้อง เมื่อไม่รายงานปริมาณสารที่ตรวจพบเป็นร้อยละในรูปอนุมูล (เกลือ) ของสาร (ถ้ามี)

การกำหนด Assigned value

ใช้ค่าที่ได้จากการทดสอบความเป็นเนื้อเดียวกันจากห้องปฏิบัติการของผู้ดำเนินแผน
เนื่องจากจำนวนห้องปฏิบัติการสมาชิกรายงานปริมาณวิเคราะห์ < 17 แห่ง (**16 แห่ง**)

คำนวณค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการทดสอบความชำนาญ (σ_{pt})

โดยใช้ Horwitz model ดังนี้

$$\sigma_R = \begin{cases} 0.22c & \text{เมื่อ } c < 1.2 \times 10^{-7} \\ 0.02c^{0.8495} & \text{เมื่อ } 1.2 \times 10^{-7} \leq c \leq 0.138 \\ 0.01c^{0.5} & \text{เมื่อ } c > 0.138 \end{cases}$$

C เป็นความเข้มข้นของสารที่ทดสอบ อยู่ในรูป concentration ratio โดย $0 \leq c \leq 1$

คำนวณค่าความไม่แน่นอนของการวัด โดยคำนึงถึงปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อการทดสอบ

การประเมินผลด้านปริมาณใช้ค่า z' scores เนื่องจาก $u(x_{pt}) > 0.3\sigma_{pt}$ ดังสูตรการคำนวณ ดังนี้

$$z'_i = \frac{(x_i - x_{pt})}{\sqrt{\sigma_{pt}^2 + u^2(x_{pt})}}$$

โดย	x_i	=	ผลวิเคราะห์จากห้องปฏิบัติการสมาชิก
	x_{pt}	=	assigned value
	σ_{pt}	=	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการทดสอบความชำนาญ (จาก Horwitz model)
	$u(x_{pt})$	=	standard uncertainty of the assigned value

เกณฑ์การตัดสิน

$ z' \leq 2.00$	หมายถึง	acceptable	ผลอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับ
$2.00 < z' < 3.00$	หมายถึง	warning signal	ผลอยู่ในช่วงสัญญาณเตือน
$ z' \geq 3.00$	หมายถึง	unacceptable	ผลไม่อยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับ

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
Department of Medical Sciences

ผลการทดสอบด้านคุณภาพของห้องปฏิบัติการสมาชิก

PT sample	สารเป้าหมาย	จำนวนห้องปฏิบัติการสมาชิกที่รายงานผล (ร้อยละ)	จำนวนห้องปฏิบัติการสมาชิก (ร้อยละ)	
			รายงานถูกต้อง	รายงานไม่ถูกต้อง
S-I01	Caffeine	25 (100.00)	25 (100.00)	-
S-I02	กัญชา	25 (100.00)	25 (100.00)	-
S-I03	Methamphetamine HCl	25 (100.00)	23 (92.00)	2 (8.00)

ตัวอย่างทดสอบ S-I01 และตัวอย่างทดสอบ S-I02 ห้องปฏิบัติการสมาชิกทุกแห่งรายงานผลได้ถูกต้อง และตัวอย่างทดสอบ S-I03 มีห้องปฏิบัติการสมาชิก จำนวน 2 แห่ง รายงานผลไม่ถูกต้อง เนื่องจากไม่ได้รายงานสารที่ตรวจพบในรูปแบบอนุมูล (เกลือ) ของสาร คือ Methamphetamine HCl

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
Department of Medical Sciences

ผลการทดสอบด้านปริมาณของห้องปฏิบัติการสมาชิก

PT sample	สารเป้าหมาย	Assigned value	standard uncertainty % w/w	ห้องปฏิบัติการสมาชิกที่ได้รับ การประเมินผล		ห้องปฏิบัติการสมาชิกที่มีค่า $ z' \leq 2.00$	
				จำนวน (ร้อยละ)	ค่า Mean ของ ผลทดสอบ (%RSD)	จำนวน (ร้อยละ)	ค่า Mean ของ ผลทดสอบ (%RSD)
S-I03	Methamphetamine HCl	23.03	0.30	16 (64.0)	22.11 (4.5)	13 (81.3)	22.42 (3.6)

ตัวอย่างทดสอบที่ห้องปฏิบัติการสมาชิกต้องรายงานผลด้านปริมาณมีจำนวน 1 ตัวอย่าง คือ ตัวอย่างทดสอบ S-I03
 ห้องปฏิบัติการสมาชิกรายงานผล จำนวน 16 แห่ง
 ผลการทดสอบอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับ มีค่า $|z'| \leq 2.00$ จำนวน 13 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 81.3
 ผลการทดสอบอยู่ในช่วงสัญญาณเตือน มีค่า $2.00 < |z'| < 3.00$ จำนวน 3 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 18.7

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
Department of Medical Sciences

ผลการดำเนินงานการทดสอบความชำนาญ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

แผนการดำเนินงาน

กิจกรรม	เวลา
ส่งหนังสือเชิญสมัครและรับสมัคร	พฤศจิกายน 2564
วันปีรับสมัคร	31 มกราคม 2565
ส่งตัวอย่างทดสอบ	กุมภาพันธ์ 2565
วันปีรับรายงานผลทดสอบ	31 มีนาคม 2565
รวบรวมและประเมินผล	มีนาคม - เมษายน 2565
ส่งรายงานฉบับร่าง	พฤษภาคม 2565
ส่งรายงานฉบับสมบูรณ์	มิถุนายน - กรกฎาคม 2565

ห้องปฏิบัติการสมาชิกสมัครเข้าร่วมแผนการทดสอบ จำนวน 20 แห่ง
คณะผู้ดำเนินแผนส่งตัวอย่างทดสอบ จำนวน 3 ตัวอย่าง

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
Department of Medical Sciences

ขอบคุณครับ

